

ТАЗА СУУ *

АНЧА БУЛГАНБАГАН СУУ **

БУЛГАНЫЧ СУУ ***

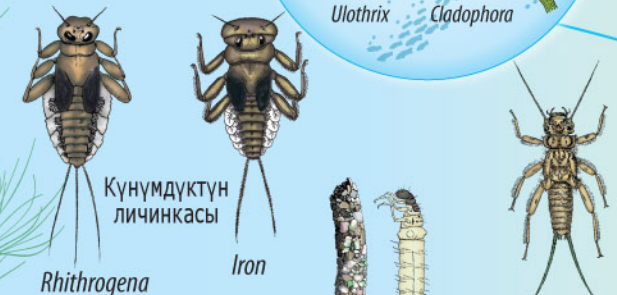
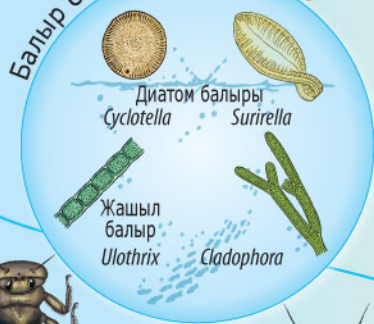
ӨТӨ БУЛГАНЫЧ СУУ ***

Көл, көлмөлөр

Дарыялар

Балыр сымак организмдер.

* Сууну кайнаткандан кийин гана ичүүгө болот

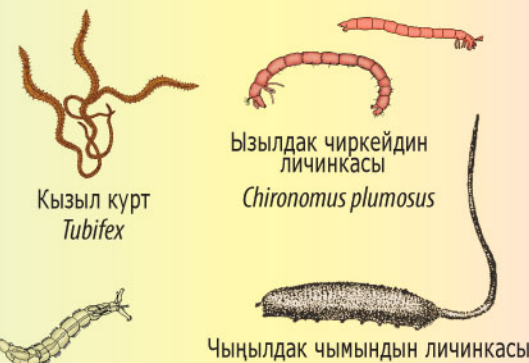
Балыр сымак организмдер.

** Сууну ичүүгө болбойт

Сунуш кылынган түрлөрдүн көп санда көбөйүүсү

Сейрек түрлөр

Мөңгүлөрдүн жакындыгына, суунун шар агышына, кычкылтекке каныккандыгына жана сууну тазалап турган жээк бадалчаларына байланыштуу Кыргызстанда өтө булганыч суулар аз!

*** Сууну ичүү коркунучтуу

КЫРГЫЗСТАНДЫН СУУЛАРЫНЫН
ЖАНДУУ ИНДИКАТОРЛОРУ

Суунун сапатын аныктоо үчүн көрсөтмө курал

Эсеңерде болсун!
Эң жогорку сапаттагы сууну да ичерден мурда кайнатуу керек (10 мүнөттөн кем эмес)!

• Планктон – суунун үстүңкү катмарында жашаган майда организмдер. Аларды аныктоо үчүн чоңойтуп көрсөтүүчү аспаптарды пайдалануу керек.

ЖАШОО ЖОК

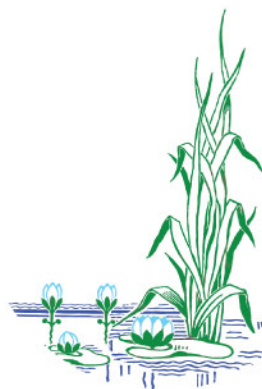
Балыктар – суунун булгануу даражасын көрсөтүүчү индикаторлор

	Таза суу	Анча булганбаган суу	Булганыч суу
Көлдөр	 Ыссыккөл жилингири	 Май канат	 Каңылтыр
Суулар	 Күбүлжума жилингир	 Көк чаар	

Сууда жашаган балыктар, омурткасыздар жана балырлар аркылуу суунун сапатын аныктоого болот

*Сен - тириүү адамыңбы?
Анда озундун айлананды кара, сен
тириүү макулуктар булганыч жерди
аныктап берерин коросун.
Жашоо айланмасы коркунучтуу эскертет!*

**Жашоо гана Жашоо үчүн шарт түзөт!
Кыргызстандын суу экосистемасын
таза сактайлы!**

Ачкычта биз химиялык уулуу булгануулар жөнүндө сөз кылабыз, бирок, химия менен булганбаган таза сууда биологиялык: бактериялар, мите курттар жана оору козгогучтар болушу мүмкүн, ошондуктан сууну кайнаткандан (10 мүнөттөн кем эмес) кийин гана ичүү керек

Ачкыч индикатор менен кантип иштөө керек:

1. Сүзгүч торду пайдалануу менен омурткасыз макулуктардын пробасын чогултуула жана тунук идишке салгыла.
2. Эгер мүмкүнчүлүк болсо, алынган нерсени чоңойтуп көрсөткүч айнек же микроскоптон карагыла.
3. Бардык жыйналган организмдерди арткы беттеги ачкычты пайдалануу менен үч топко бөлгүлө.
4. Пробада басымдуулук кылган организмдердин тобун аныктагыла. Кайсы бир организмдердин басымдуулук кылуусу суунун тазалыгын жана сапатын көрсөтөт.

Эсиңерде болсун! Таза сууда жашаган организмдер булганыч сууда кездешпейт. Бирок, булганыч сууга мүнөздүү организмдер таза сууда аз санда кездешүүсү мүмкүн

Өтүнүч!
Суунун сапатын аныктагандан кийин алынган организмдерди суусу менен кошо көлмөгө төккүлө.

Иштеп чыккан: Домашов И.А., Коротенко В.А., Токтосунов Т.А.
Илимий кеңешчилер:

б. и. д., проф. Токтосунов А. Т., Ж. Баласагын атындагы КУУ;
б. и. к. Кустарева Л. А., КР УИАнын БЖТИ башкы илимий кызматкери

Ж. Баласагын атындагы КУУнун Биология факультетинин ОМК тарабынан окуу-талаа практикасы үчүн методикалык окуу куралы катары сунушталган

<http://www.bioind.narod.ru/>
Табигый чөйрөнүн сапатынын биоиндикациясы жана биотестирлөө
<http://edu.greensail.ru/monitoring/methods/bioindicat.shtml>
Суулардын экологиялык абалын аныктоонун методдору

www.biom.org.kg

www.university.kg